

جنبه‌های حقوقی و قراردادی

پروژه‌های صنعتی

www.ketab.ir

رضا پاکدامن

سرشناسه	: پاکدامن، رضا، ۱۳۴۰ -
عنوان و نام پدیدآور	: جنبه‌های حقوقی و قراردادی پروژه‌های صنعتی / رضا پاکدامن.
مشخصات نشر	: تهران: خرسندی، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۲۳۲ ص.
شابک	: 978-600-114-663-3
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: مدیریت طرح‌ها
موضوع	: Project Management
موضوع	: قراردادها - ایران
موضوع	: Contract -- Iran
موضوع	: تعهدات بین‌المللی
موضوع	: International Obligations
رده‌بندی سکره	: ۱۳۹۵ پ ۲۳۵ / م ۴ / HD ۶۹
رده‌بندی دیویی	: ۶۵۸ / ۴۰۴
شماره کتابنامه ملی	: ۴۴۳۴۵۹

انتشارات خرسندی

خیابان انقلاب، خیابان فخرآری، خیابان لبافی‌نژاد، نرسیده به

خیابان دانشگاه، پلاک ۱۷۱ واحد ۲

تلفن: ۵-۶۶۹۷۱۰۳۴ و ۴-۶۶۳۱۰۵۱

فروشگاه شماره ۱: دانشگاه تهران، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، تلفن: ۶۶۴۱۰۲۰۳

فروشگاه شماره ۲: میدان انقلاب، خیابان منیری جاوید (اردیبهشت)، پلاک ۱۲، تلفن: ۶۶۹۵۰۷۵۹

فروشگاه شماره ۳: خیابان انقلاب، نرسیده به میدان فردوسی، کوچه شهید برسی، دانشکده حقوق دانشگاه آزاد،

طبقه زیرین (قسمت کتابفروشی) تلفن: ۶۶۷۵۵۹۱۰

پست الکترونیک: Khorsandy.pub@gmail.com

سایت اینترنتی: www.Khorsandypub.com

جنبه‌های حقوقی و قراردادی پروژه‌های صنعتی

رضا پاکدامن

چاپ اول: ۱۳۹۵ - تیراژ: ۵۰۰ جلد - قیمت: ۱۸۵۰۰۰ ریال

ISBN: 978-600-114-663-3

شابک: ۳ - ۶۶۳ - ۱۱۴ - ۶۰۰ - ۹۷۸

فهرست مطالب

۹	 مقدمه
۱۱	 فصل اول: روش‌های اداره امور حقوقی شرکت‌ها
۱۱	 مبحث اول - شیوه‌های اجرایی
۱۷	 مبحث دوم - برون‌سپاری خدمات حقوقی شرکت‌ها
۲۵	 فصل دوم: ساختار پروژه و مدیریت حقوقی پروژه
۲۵	 مبحث اول - تعاریف و ازگان
۲۸	 مبحث دوم - ارکان اصلی یک پروژه
۳۳	 مبحث سوم - فرایند تأمین نیازهای پروژه
۳۵	 مبحث چهارم - جلسات توجیهی و هماهنگی پروژه
۳۹	 فصل سوم: اجزای مدیریت امور حقوقی پروژه
۴۱	 مبحث اول - مدیریت کیفیت خدمات حقوقی
۴۴	 مبحث دوم - مدیریت هزینه‌های خدمات حقوقی
۴۶	 مبحث سوم - مدیریت زمان امور حقوقی
۴۷	 مبحث چهارم - مدیریت حقوقی ریسک
۵۰	 مبحث پنجم - مدیریت اسناد
۵۳	 مبحث ششم - وظایف حفاظتی مدیریت حقوقی پروژه
۵۶	 مبحث هفتم - سرقت اطلاعات تجاری
۵۹	 فصل چهارم: مقاطع زمانی کلیدی قرارداد پروژه
۵۹	 مبحث اول - زمان‌بندی انجام تعهدات توسط طرفین
۶۵	 مبحث دوم - مقاطع مرتبط با امور فنی - اجرایی
۶۶	 مبحث سوم - مقاطع مرتبط با امور مالی
۶۷	 مبحث چهارم - مقاطع مرتبط با مسئولیت‌ها و پوشش‌های بیمه‌ای

۶۹	فصل پنجم: قرارداد بیمه پروژه
۶۹	مبحث اول - الزامات قراردادی بیمه پروژه
۷۲	مبحث دوم - انواع بیمه‌های پروژه
۷۵	مبحث سوم - بیمه اموال
۷۶	مبحث چهارم - بیمه مسئولیت
۷۷	مبحث پنجم - مقررات بیمه پروژه‌ها در ایران
۸۲	مبحث ششم - طبقه‌بندی بیمه‌ای پروژه
۸۷	فصل ششم: تضمینات قرارداد
۸۷	مبحث اول - طبقه‌بندی کلی تضمینات قراردادی
۸۹	مبحث دوم - انواع ضمانتنامه‌های مستقل
۹۳	مبحث سوم - مدت اعتبار ضمانتنامه
۹۴	مبحث چهارم - شروط ضمانتنامه
۹۷	مبحث پنجم - تضمین قرارداد در نظام حقوقی ایران
۱۰۹	فصل هفتم: قراردادهای مهندسی و لیسانس
۱۰۹	مبحث اول - قرارداد مهندسی
۱۱۲	مبحث دوم - خدمات مهندسی در مقررات ایران
۱۱۳	مبحث سوم - قراردادهای لیسانس
۱۱۵	فصل هشتم: قیمت‌گذاری و تعدیل قیمت
۱۱۵	مبحث اول - شیوه‌های پرداخت
۱۲۰	مبحث دوم - روش پرداخت کلی
۱۲۳	مبحث سوم - شرایط تعدیل قیمت در قراردادهای پروژه‌ای
۱۲۹	مبحث چهارم - روش بازپرداخت هزینه‌ها
۱۳۲	مبحث پنجم - روش بازپرداخت هزینه‌های اضافی
۱۳۴	مبحث ششم - حق الزحمه پیمانکار
۱۳۵	مبحث هفتم - روش قیمت‌گذاری براساس هر واحد
۱۳۷	فصل نهم: سفارشات خرید
۱۳۷	مبحث اول - چارچوب معامله
۱۳۹	مبحث دوم - اینکوترمز
۱۴۳	مبحث سوم - مقررات ایران
۱۴۵	فصل دهم: عملیات ساخت و اجرا
۱۴۵	مبحث اول - مقاطع قراردادی مرحله ساخت

۱۴۸	مبحث دوم - مقررات ایران
۱۵۱	فصل یازدهم: تغییر در شرایط کار
۱۵۱	مبحث اول - منشأ تغییر در شرایط کار
۱۵۳	مبحث دوم - حالات بروز تغییر در شرح کار
۱۵۴	مبحث سوم - مقررات ایران
۱۵۹	فصل دوازدهم: وضعیت غیر مترقبه
۱۵۹	مبحث اول - تعریف حقوقی
۱۶۱	مبحث دوم - وضعیت سختی کار
۱۶۶	مبحث سوم - شرایط و آثار وضعیت غیر مترقبه
۱۷۰	مبحث چهارم - ریه داوری بین المللی
۱۷۲	مبحث پنجم - وضعیت غیر مترقبه در نظام حقوقی ایران
۱۷۵	فصل سیزدهم: الزامات سلامت، ایمنی و محیط زیست (HSE)
۱۷۵	مبحث اول - جنبه های مترتب بر «سام»
۱۷۹	مبحث دوم - مراجع تنظیم مقررات سام
۱۸۲	مبحث سوم - حادثه نفتی خلیج مکزیک
۱۸۴	مبحث چهارم - سام در نظام حقوقی ایران
۱۸۷	مبحث پنجم - سام در قرارداد همسان ابلاغی
۱۹۵	نتیجه
۱۹۷	فصل چهاردهم: تخلفات قراردادی
۱۹۷	مبحث اول - تخلف پیمانکار
۲۰۰	مبحث دوم - تخلفات کارفرما
۲۰۴	مبحث سوم - سایر تخلفات جانبی
۲۰۵	مبحث چهارم - مطالبه غرامت
۲۰۸	مبحث پنجم - مقررات قرارداد همسان ابلاغی
۲۱۳	جمع بندی
۲۱۷	ضمیمه ۱: واژگان مدیریت حقوقی پروژه
۲۳۱	منابع

مقدمه

امروز در جهان، علم مدیریت محور توسعه در هر بخش محسوب می‌گردد. نمی‌توان هیچ کشور یا شرکت رقیبی در جهان یافت که فاقد نظام مدیریتی نوین و مرفقی باشد. لذا به جرأت می‌توان اعلام کرد که حلقه مفقوده توسعه نیافتگی کشورها و شرکت‌ها «دانش مدیریت» است.

نمونه‌های متعددی از شرکت‌های ایرانی موفق در جهان می‌توان نام برد که ظرف یک دوره زمانی کوتاه جهش چشمگیری داشته و از یک شرکت کوچک با حوزه فعالیت داخلی به شرکت‌های معتبر پرسود بین‌المللی تبدیل گردیده‌اند. برای نمونه شرکت نیروی استات‌اویل، شرکت مالزیایی پتروناس، از جمله شرکت‌های جوانی هستند که در رقابت با سایر شرکت‌های با سابقه بسیار بیشتر، از جمله شرکت‌های ایران از لحاظ کیفیت خدمات و سوددهی گوی سبقت را ربوده‌اند. ریشه اصلی این تفاوت جایگاه، تفاوت در نظام مدیریت می‌باشد. نظر به اینکه محور اصلی فعالیت‌های شرکت‌ها، پروژه‌ها تشکیل می‌دهد، لذا اصلاح «نظام مدیریت پروژه» در شرکت‌ها اساسی‌ترین گام در تحول شرکت‌ها است. صرف‌نظر از ضرورت تحول در بینش مدیریتی در سطح شرکت‌ها، با توجه به وابستگی مستقیم اقتصاد ملی به عملکرد شرکت‌ها، از جنبه منافع ملی نیز احیای علم نوین مدیریت سازمان‌ها و شرکت‌ها الزام ملی و قانونی است.

دنیا در شرایط فعلی به نوعی است که سیاست‌سازان در کشورهای کشور بر شرکت‌های خارجی به نام حمایت از شرکت‌های داخلی دیگر جواب نمی‌دهد. زیرا تجربه نشان داده چنانچه مرزهای رسمی بسته شوند، اقتصاد جهانی از دیوار و زیرزمین وارد جامعه ما خواهد

شد کما اینکه در سطح جامعه عرضه انواع کالاهای خارجی ممنوع یا قاچاق مشهود است. در اینچنین شرایطی آثار این سیاست‌ها مخرب‌تر از زمانی است که اقتصاد آزاد دنبال شده و حتی، ایران به سازمان جهانی تجارت (WTO) ملحق شود. زیرا از یک طرف سیاست‌ها و مقررات اقتصادی و از طرف دیگر نظام مدیریتی ناکارآمد شرکت‌های ایرانی، مانع پیشرفت پایدار آنها شده‌اند.

اگرچه بحث مدیریت پروژه با رویکرد نوین (در مقابل رویکرد سنتی) در سطح نظری و آموزش چندین سال است که در کشور ما مطرح گردیده ولی غالباً در اجرا به‌ندرت پیاده می‌شود. در همین فضای محدود باور به جایگاه دانش مدیریت پروژه، اجزای تشکیل‌دهنده نظام مدیریت پروژه هویت روشنی ندارند. «مدیریت حقوقی پروژه»^۱ از جمله اجزای مدیریت پروژه است که طی سال‌های اخیر در محیط‌های صنعتی بین‌المللی بسیار مورد توجه قرار گرفته است. کلیه تخصصی به همین عنوان تأسیس و از دو جنبه علمی و ارائه خدمات فعال هستند. لیکن این دوکرد تخصصی نسبت به امور حقوقی و قراردادی پروژه‌ها در کشور ما حتی در مقام نظری در «صفر» بوده و در مقام اجرا نیز به دلیل فقدان شناخت، مورد استفاده نبوده، در نتیجه روانانه خسارات زیادی به شرکت‌ها و پروژه‌ها و درنهایت به اقتصاد ملی تحمیل می‌گردد.

در این کتاب سعی گردیده با توجه به مطالعات قبلی و تحاب کاری مستقیم نویسنده در پروژه‌های مختلف صنعتی و با استفاده از جدیدترین منابع علمی، مباحث و نکات مرتبط با مدیریت حقوقی پروژه‌های صنعتی مورد کاربرد کلیه اشخاص مرتبط با اجرای پروژه‌های صنعتی، تشریح گردد.

رضا پاکدامن

rahnamalegal@hotmail.com